

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Απριλίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2257

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 20677/4-4/2024

Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου Δήμου Ιερής Πόλης Μεσολογγίου.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΙΕΡΗΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Έχοντας υπόψη:

- Το άρθρο 1 του ν. 3852/2010 (Α' 87).
- Την υπ' αρ. 1757/338/2-2-2012 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου - Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Έγκριση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Ι. Π. Μεσολογγίου» (Β' 524) όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 21560/18-2-2019 (Β' 665) όμοια απόφαση.
- Την υπ' αρ. 457/2023 (ΑΔΑ 9ΤΛΨΩΡΖ-ΓΟΕ) απόφαση του Δημάρχου Ι.Π. Μεσολογγίου με την οποία συστήνεται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου στον Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου.
- Το άρθρο 11 και την παρ. 9 του άρθρου 79 του ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη Δημόσια Διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση» (Α' 62).
- Τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου όπως ορίζονται από το Διεθνές και το Ελληνικό Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών.
- Την υπ' αρ. 14776/8-3-2024 εισήγηση του Αναπληρωτή Προϊσταμένου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου προς την Δημοτική Επιτροπή.
- Την υπ' αρ. 15200/11-3-2024 βεβαίωση της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου περί μη πρόκλησης δαπάνης από την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας Μονάδας Εσωτ. Ελέγχου.
- Την υπ' αρ. 99/2024 (ΑΔΑ: 6ΤΥ1ΩΡΖ-Η7Ν) απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Ι.Π. Μεσολογγίου, με την οποία εγκρίνεται η διαβίβαση του Κανονισμού Λειτουργίας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου προς το Δημοτικό Συμβούλιο, προς λήψη σχετικής απόφασης.
- Την υπ' αρ. 69/2024 (ΑΔΑ: Ψ1ΣΑΩΡΖ-ΠΩΜ) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ι.Π. Μεσολογγίου, με την οποία εγκρίνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

10. Την ανάγκη έκδοσης του Κανονισμού Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου, με τον οποίο καθορίζονται ειδικότερα θέματα λειτουργίας και τρόπου άσκησης των αρμοδιοτήτων της, καθηκόντων του προσωπικού αυτής και λοιπών αναγκαίων θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία της, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό Λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου, ο οποίος έχει ως εξής:

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 1

Αντικείμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (άρθρο 11 του ν. 4795/2021)

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (και εφεξής 'Μονάδα') είναι το επίσημο και δεσμευτικό έγγραφο, το οποίο καθορίζει και εξειδικεύει τα θέματα λειτουργίας της Μονάδας, όπως τη θέση και το ρόλο της στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου (και εφεξής 'φορέας'), τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, το πλαίσιο υλοποίησης του έργου της, τα καθήκοντα του προσωπικού της και κάθε άλλο σχετικό αναγκαίο θέμα.

Άρθρο 2

Ρόλος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, σκοπός και έργο αυτής (άρθρα 7 και 15 του ν. 4795/2021)

1. Η Μονάδα υπάγεται απευθείας στον επικεφαλής του φορέα, έχει ως απώτερο σκοπό να συνεισφέρει στην εκπλήρωση της αποστολής του φορέα και στην επίτευξη των στρατηγικών του στόχων, ενεργώντας πάντα προς χάρη του δημοσίου συμφέροντος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

2. Σκοπός της Μονάδας είναι να συμβάλει στη βελτίωση της λειτουργίας των Υπηρεσιών του φορέα, καθώς και να προσθέτει αξία σε αυτόν, ενισχύοντας τη δυνατότητα επίτευξης των στρατηγικών στόχων του, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής της στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου.

3. Έργο της Μονάδας είναι η διεξαγωγή εσωτερικών ελέγχων (διαβεβαιωτικό/ελεγκτικό έργο) και η παροχή

συμβουλευτικών έργων και υπηρεσιών, κατόπιν έγκρισης του επικεφαλής του φορέα, κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 3
Εσωτερικός Έλεγχος
(άρθρο 3 του ν. 4795/2021)

Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του φορέα. Βοηθάει τον φορέα να επιτύχει τους αντικειμενικούς του στόχους, υιοθετώντας μια συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης.

Άρθρο 4
Πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων και του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
(άρθρο 10 του ν. 4795/2021)

Στο πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων και του έργου της Μονάδας υπάγονται όλες οι Υπηρεσίες του φορέα, τα εποπτευόμενα Ν.Π.Δ.Δ., τα συλλογικά όργανα αυτού, οι διαδικασίες και οι λειτουργίες του, τα εκτελούμενα σε αυτόν έργα, καθώς και τα πληροφοριακά του συστήματα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ

Άρθρο 5
Λειτουργική Σχέση Αναφοράς του
Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού
Ελέγχου προς τον Επικεφαλής του φορέα
(άρθρο 9 του ν. 4795/2021)

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας τελεί σε λειτουργική σχέση αναφοράς με τον επικεφαλής του φορέα, η οποία συνίσταται:

- α) Στην έγκριση από τον επικεφαλής του φορέα:
  - αα) του περιεχομένου του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας
  - αβ) του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας
  - αγ) του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας
- β) Επιπλέον, ο επικεφαλής του εκάστοτε φορέα είναι επιφορτισμένος με την έκδοση των εντολών εσωτερικών ελέγχων και παροχής συμβουλευτικών έργων της Μονάδας,
- γ) Στην υποβολή από τον Προϊστάμενο της Μονάδας προς τον επικεφαλής του φορέα:
  - γα) της Ετήσιας Έκθεσης με Γνώμη,
  - γβ) των εκθέσεων της Μονάδας για κάθε έλεγχο και συμβουλευτικό έργο και των τελικών αναφορών σχετικά με την υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης.
  - γγ) των σχετικών ενημερώσεων προς τον επικεφαλής του φορέα για θέματα που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση,

ση, τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις και να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

Άρθρο 6
Καθήκοντα του Προϊσταμένου
της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
(άρθρα 9, 13, 14, 17, 19 του ν. 4795/2021)

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των επιχειρησιακών στόχων αυτής, λαμβανομένων υπόψη των οριζόμενων στις διατάξεις του παρόντος, ασκεί τα καθήκοντά του, με τρόπο που να διασφαλίζεται ότι η λειτουργία της Μονάδας προσθέτει αξία στον φορέα. Έχει αρμοδιότητα, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τους κινδύνους του φορέα, να:

- α) Ορίζει κατευθύνσεις και οδηγίες βάσει των επιχειρησιακών στόχων της Μονάδας για την ευθυγράμμισή τους με τους στρατηγικούς στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου του φορέα.

Μεριμνά για την καταγραφή και την τυποποίηση των διαδικασιών της Μονάδας και επιβλέπει τη σύνταξη του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο μπορεί να αναθεωρείται, ύστερα από την έγκριση του επικεφαλής του φορέα,

β) καταρτίζει και υποβάλλει στον επικεφαλής του φορέα, Ετήσια Έκθεση,

γ) παρέχει Γνώμη στον επικεφαλής του φορέα, για τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα,

δ) καταρτίζει το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας και παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίησή του, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων,

ε) είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση, τήρηση και εφαρμογή του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας,

στ) εισηγείται στον επικεφαλής του φορέα, τον ορισμό υπαλλήλου ως εμπειρογνώμονα σε υποθέσεις που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις.

Άρθρο 7
Ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας
Εσωτερικού Ελέγχου
(άρθρα 7, 8, 18 του ν. 4795/2021)

1. Η λειτουργική ανεξαρτησία της Μονάδας διασφαλίζεται με την άμεση ιεραρχική υπαγωγή της στον επικεφαλής του φορέα και την παρακολούθηση των εργασιών της από την Επιτροπή Ελέγχου.

2. Ειδικότερα, η ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας προάγεται με:

α) τη διευκόλυνση των εργασιών της Μονάδας από τις ελεγχόμενες υπηρεσίες,

β) την πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση, κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, σε όλα τα αρχεία, φυσικά στοιχεία, έγγραφα, χώρους και δραστηριότητες του

φορέα, και τη συνεργασία με τους εργαζόμενους σε αυτόν, στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του έργου αυτού,

γ) τη μη ύπαρξη περιορισμών στους αναγκαίους πόρους, οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη του προγραμματισμένου ή έκτακτου έργου της Μονάδας.

3. Όταν για την πραγματοποίηση του ελεγκτικού έργου απαιτείται πρόσβαση σε πληροφοριακό σύστημα έτερου φορέα η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου απευθύνει αιτιολογημένο έγγραφο αίτημα στον φορέα αυτό προκειμένου να της χορηγηθεί άδεια πρόσβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 παρ. 1 εδ. β.

4. Σε περίπτωση που πλήττεται η ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με τα ανωτέρω, ο Προϊστάμενος αυτής ενεργεί αμέσως, ενημερώνοντας σχετικά τον επικεφαλής του φορέα.

Άρθρο 8

Τήρηση της αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (άρθρο 12 του ν. 4795/2021)

Το έργο της Μονάδας ασκείται με αμερόληπτο τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας:

α) Μεριμνά, ώστε να ανατίθενται στους εσωτερικούς ελεγκτές έργα, με τρόπο που να αποφεύγονται πιθανές ή πραγματικές συγκρούσεις συμφερόντων. Ιδιαίτερα, δεν ανατίθενται υπηρεσίες διαβεβαιωτικών έργων, για τις οποίες ήταν υπεύθυνοι στο παρελθόν, πριν παρέλθει χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την άσκηση αυτών. Δεν αποκλείεται, όμως, η ανάθεση συμβουλευτικών υπηρεσιών επί των ανωτέρω αντικειμένων.

β) Αποδέχεται αιτιολογημένο αίτημα εξαιρέσης από το ανατιθέμενο διαβεβαιωτικό έργο, που υποβάλλεται εγγράφως, από τον εσωτερικό ελεγκτή, λόγω πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων.

Ομοίως, σε περίπτωση που εκτιμάται από τον εσωτερικό ελεγκτή ότι κατά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων.

γ) Μεριμνά για την περιοδική εναλλαγή του είδους των έργων που ανατίθενται.

2. Οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους:

α) Επιδεικνύουν αντικειμενικότητα και τηρούν αμερόληπτη στάση κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για τη δραστηριότητα ή τη διαδικασία που εξετάζεται και δεν επηρεάζονται από το ατομικό τους συμφέρον ή τα συμφέροντα άλλων, κατά το σχηματισμό της κρίσης τους.

β) Δεν αποδέχονται οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους κρίση.

γ) Δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή δεν αναπτύσσουν επαγγελματικές σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη κρίση τους συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των δραστηριοτήτων ή σχέσεων οι οποίες ενδέχεται να συγκρούονται με τα συμφέροντα του φορέα.

δ) Προβαίνουν σε έγκαιρη, έγγραφη, αιτιολογημένη ενημέρωση του Προϊσταμένου της Μονάδας σε περι-

πτωση πιθανής ή πραγματικής σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν κινδύνου μεροληψίας εκ μέρους τους.

3. Σε κάθε έκθεση γίνεται ρητή και σαφής αναφορά από τους διενεργούντες τον εσωτερικό έλεγχο ότι δεν συντρέχει ζήτημα μεροληψίας και έλλειψης/αδυναμίας αντικειμενικότητας εκ μέρους τους.

4. Τα στελέχη της Μονάδας, κατά την άσκηση του/των έργου τους/καθηκόντων τους, τηρούν:

α) τον παρόντα Κανονισμό,

β) τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών,

γ) το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας.

Άρθρο 9

Επαγγελματική επιμέλεια, επάρκεια και επιμόρφωση (άρθρα 9, 12 του ν. 4795/2021)

Για την άσκηση του έργου της Μονάδας απαιτείται επαγγελματική επάρκεια και δέουσα επαγγελματική επιμέλεια:

1. Οι εσωτερικοί ελεγκτές της Μονάδας υποχρεούνται να λάβουν το Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή Δημόσιου Τομέα από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη του ειδικού προγράμματος πιστοποίησης ή από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται στην περίπτωση που ο εσωτερικός ελεγκτής διαθέτει ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον εσωτερικό έλεγχο.

2. Πέραν αυτού, μεριμνούν και οι ίδιοι για τη εκπαίδευσή τους, συνεκτιμώντας τις υπηρεσιακές ανάγκες, ώστε να μην καθυστερεί το ανατιθέμενο σε αυτούς έργο.

3. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας μεριμνά για την έγκαιρη λήψη της πιστοποίησης της παρ. 1 από τους εσωτερικούς ελεγκτές, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 9 παρ. 8 του ν. 4795/2021. Επίσης, μεριμνά για την περαιτέρω επαγγελματική επιμόρφωση των εσωτερικών ελεγκτών, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που προκύπτουν από τις ανάγκες εκτέλεσης του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών.

Άρθρο 10

Ορισμός Εμπειρογνομόνων (άρθρο 19 του ν. 4795/2021)

1. Αν κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου (διαβεβαιωτική/συμβουλευτική δραστηριότητα) της Μονάδας απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, ο Προϊστάμενος εισηγείται στον επικεφαλής του φορέα, τον ορισμό υπαλλήλου/-λων άλλης/άλλων Υπηρεσίας/-ιών του φορέα, ο/οι οποίος/-οι διαθέτει/-ουν τις ειδικές γνώσεις που απαιτεί το εν λόγω έργο. Ο ορισμός του εν λόγω υπαλλήλου πραγματοποιείται με απόφαση του επικεφαλής του φορέα.

2. Σε περίπτωση που οι απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την άσκηση του έργου δεν καλύπτονται από το προσωπικό του φορέα, ο Προϊστάμενος της Μονάδας υποβάλλει γνώμη στον επικεφαλής του φορέα για τον ορισμό, ως εμπειρογνομόνων, υπαλλήλου/ων άλλων φορέων ή ιδιώτη/ιδιωτών, που διαθέτουν σχετικές με

το συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο γνώσεις και εμπειρία. Για τον ορισμό υπαλλήλου άλλου φορέα εκδίδεται κοινή απόφαση του επικεφαλής του φορέα ο οποίος ζητά τον ορισμό ως εμπειρογνώμονα, υπαλλήλου άλλου φορέα και του επικεφαλής του φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος αυτός. Σε περίπτωση ορισμού ιδιώτη ως εμπειρογνώμονα εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, καθώς και οι διατάξεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδίδεται βάσει του άρθρου 79 παρ. 11 του ν. 4795/2021.

3. Με τον ορισμό των ανωτέρω περιγράφεται και το έργο το οποίο αυτοί θα εκτελέσουν, η διάρκεια και το πλαίσιο συνεργασίας τους με το στέλεχος της Μονάδας, καθώς και ό,τι άλλο απαιτηθεί από τις συγκεκριμένες υπηρεσιακές ανάγκες. Στην περίπτωση αυτή, οι ανωτέρω υπάλληλοι δε συνυπογράφουν τη σχετική Έκθεση Ελέγχου, αλλά υποβάλλουν υπόμνημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής. Επίσης, πριν από τη συμμετοχή τους στη διαδικασία υποβάλλουν δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και για την εκτέλεση του έργου τους με εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα.

Άρθρο 11

Πρόγραμμα Αξιολόγησης
και Βελτίωσης Ποιότητας
(άρθρο 17 του ν. 4795/2021)

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας καταρτίζει, τηρεί και εφαρμόζει Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα αποτίμησης του βαθμού συμμόρφωσης αυτής με τον ν. 4795/2021 και τον παρόντα Κανονισμό, του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών και των Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και της αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου και του εντοπισμού πεδίων που χρήζουν βελτίωσης, ώστε να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία των υπηρεσιών του φορέα.

Άρθρο 12

Απαιτήσεις του Προγράμματος Αξιολόγησης
και Βελτίωσης Ποιότητας
(άρθρο 17 του ν. 4795/2021)

Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας περιλαμβάνει, τόσο τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις, όσο και την εξωτερική αξιολόγηση, με τις οποίες συνολικά εκτιμάται η ποιότητα της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου, εξάγονται συμπεράσματα και υποβάλλονται σχετικές εισηγήσεις για τις απαιτούμενες βελτιώσεις.

Ειδικότερα στις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις αποτυπώνονται:

- α) η διαδικασία εποπτείας του ελεγκτικού έργου,
- β) η υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας,
- γ) οι εργασίες ελέγχου και οι διαδικασίες που ακολουθούνται, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας,

- δ) η τήρηση των τιθέμενων προθεσμιών,
- ε) ο αριθμός των προτάσεων που συμφωνήθηκαν,
- στ) ο αριθμός των συμφωνηθεισών ενεργειών που υλοποιήθηκαν μέσα στο έτος¹.

Η εξωτερική αξιολόγηση του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να διεξάγεται τουλάχιστον μία φορά κάθε πέντε (5) έτη, από έναν πιστοποιημένο ανεξάρτητο φορέα, εκτός του Δήμου, κατόπιν σχετικής έγκρισης από τον Δήμαρχο.

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 13

Διακυβέρνηση
(άρθρο 10 του ν. 4795/2021)

Η Μονάδα, με μέριμνα του Προϊσταμένου της, αξιολογεί και υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις για τη βελτίωση των συστημάτων διακυβέρνησης του φορέα σχετικά με:

- α) την εποπτεία της διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και με την κοινοποίηση, αρμοδίως, πληροφοριών, που αφορούν στους κινδύνους και στους ελεγκτικούς μηχανισμούς,
- β) τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα των στόχων, των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων του φορέα που σχετίζονται με τις αξίες αυτού,
- γ) τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης, της απόδοσης και της λογοδοσίας,
- δ) τη διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης των πληροφοριακών συστημάτων,
- ε) την αξιολόγηση της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Άρθρο 14

Διαχείριση Κινδύνου
(άρθρο 10 του ν. 4795/2021)

1. Η Μονάδα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και συμβάλλει στη βελτίωση τους, εκτιμώντας, μεταξύ άλλων, εάν:

- α) Οι σημαντικοί κίνδυνοι εντοπίζονται και αξιολογούνται από τους υπευθύνους της διαχείρισης αυτών.
- β) Οι πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους συλλέγονται και κοινοποιούνται εγκαίρως, ώστε να έχουν τη δυνατότητα οι υπεύθυνοι αυτών να τους διαχειρίζονται, καθώς και ο επικεφαλής του φορέα να προβαίνει σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες.
- γ) Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων είναι τα απαιτούμενα, ανάλογα με τα αποδεκτά όρια ανάληψης κινδύνων που έχει θέσει ο φορέας.

2. Στο πλαίσιο υποστήριξης του επικεφαλής του φορέα, προκειμένου η Διοίκηση να καθιερώσει νέες διαδικασίες:

¹ Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4795/2021, οι ως άνω διαδικασίες και εργαλεία καθορίζονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας. Ως εκ τούτου θα πρέπει η κάθε Μονάδα να εξειδικεύσει με ποιο τρόπο θα εφαρμόσει τα ανωτέρω

κασίες διαχείρισης κινδύνου ή να βελτιώσει τις ήδη υφιστάμενες, η Μονάδα δεν αναλαμβάνει διοικητική ευθύνη για τις διαδικασίες αυτές, αλλά παρέχει την αναγκαία συνδρομή της για την εδραίωσή τους.

3. Οι εσωτερικοί ελεγκτές, κατά την εκτέλεση των ανατιθέμενων σε αυτούς έργων, συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων όπως αυτή υλοποιείται από την Υπηρεσία στη οποία διενεργείται ο έλεγχος, προκειμένου να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητά της στο μετριασμό αυτών.

4. Αναφορικά με τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία του ίδιου του εσωτερικού ελέγχου, η Μονάδα μεριμνά, ιδιαιτέρως, για την εξάλειψη των κινδύνων δυσφήμισης, ψευδούς βεβαίωσης και αστοχίας ελέγχου.

Άρθρο 15

Δικλίδες ελέγχου του Συστήματος
Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα
(άρθρα 4, 5 και 6 του ν. 4795/2021)

Η Μονάδα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συμβάλλει, ώστε η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου να υποστηρίζει την ανάπτυξη και τη διατήρηση αποτελεσματικών δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου με την αξιολόγηση της επάρκειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς του καθώς και της διαρκούς βελτίωσής του, με απώτερο σκοπό:

- α) την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του φορέα,
- β) την παροχή αξιοπιστίας και εγκυρότητας της πληροφόρησης των δικλίδων ελέγχου αυτού,
- γ) την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών και των πληροφοριακών συστημάτων του,
- δ) τη διασφάλιση των περιουσιακών του στοιχείων,
- ε) τη συμμόρφωση σε νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις εθνικού, ενωσιακού και διεθνούς δικαίου,
- στ) τον τρόπο με τον οποίο ο φορέας διαχειρίζεται τον κίνδυνο απάτης.

Άρθρο 16

Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της
Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
(άρθρο 14 του ν. 4795/2021)

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας, καταρτίζει το αργότερο εντός του Ιανουαρίου εκάστου έτους, Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών (διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών), λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων πόρων αυτής. Στη συνέχεια το υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου και στον επικεφαλής του φορέα, ο οποίος το εγκρίνει το αργότερο εντός μηνός.

2. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών περιλαμβάνει:

- α) Τα διαβεβαιωτικά/ελεγκτικά έργα.
- β) Τα συμβουλευτικά έργα.

3. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών υλοποιείται με την έκδοση εντολών από τον επικεφαλής του φορέα (προγραμματισμένο έργο). Πέραν των ανωτέρω εντολών, δύναται να εκδίδονται από τον επικεφαλής του φορέα και εντολές διεξαγωγής έκτακτων εσωτερικών ελέγχων ή παροχής συμβουλευτικών έργων.

4. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας παρακολουθεί και

εισηγείται την τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται, λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών τροποποιείται με την ίδια διαδικασία έγκρισής του.

Άρθρο 17

Στάδια Έργου
(άρθρο 15 του ν. 4795/2021)

Τα Στάδια Έργου διακρίνονται ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας, στα παρακάτω:

1. Στάδια διαβεβαιωτικού/ελεγκτικού έργου:
  - α) Ανάθεση της διεξαγωγής του ελέγχου (εντολή ελέγχου).
  - β) Σχεδιασμός.
  - γ) Διενέργεια.
  - δ) Σύνταξη Προσωρινής Έκθεσης.
  - ε) Οριστικοποίηση και υποβολή της Έκθεσης.
  - στ) Παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων.
2. Στάδια συμβουλευτικού έργου:
  - α) Ανάθεση της παροχής του συμβουλευτικού έργου,
  - β) Σχεδιασμός.
  - γ) Διενέργεια.
  - δ) Σύνταξη και Υποβολή Έκθεσης συμβουλευτικού έργου.

Άρθρο 18

Εποπτεία του Έργου της Μονάδας
Εσωτερικού Ελέγχου
(άρθρο 9 του ν. 4795/2021)

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας έχει την ευθύνη για την υλοποίηση του συνολικού έργου αυτής. Εποπτεύει κάθε διαβεβαιωτικό ή συμβουλευτικό έργο που ανατίθεται στα στελέχη αυτής καθ' όλη τη διάρκειά του, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών αυτού και να διασφαλίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Άρθρο 19

Ανάθεση Έργου
(άρθρο 15 του ν. 4795/2021)

1. Η διεξαγωγή διαβεβαιωτικού/ελεγκτικού έργου ή η παροχή συμβουλευτικού έργου ανατίθεται στους εσωτερικούς ελεγκτές, με την έκδοση σχετικής εντολής.
2. Τροποποίηση της εντολής επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του επικεφαλής του φορέα που έχει εκδώσει την εντολή, σε περίπτωση που απαιτείται:
  - α) επέκταση της διάρκειας του έργου ή/και
  - β) τροποποίηση της σύνθεσης της ελεγκτικής ομάδας ή της ομάδας παροχής συμβουλευτικού έργου.Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση απαιτείται τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών από τον επικεφαλής του φορέα.
3. Τροποποίηση της εντολής έκτακτου ελέγχου ή έκτακτου συμβουλευτικού έργου επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του επικεφαλής του φορέα.
4. Τροποποίηση των εντολών μπορούν να προτείνουν και:
  - α) ο Προϊστάμενος της Μονάδας,

β) ο Προϊστάμενος του Τμήματος που διενεργεί Εσωτερικούς Ελέγχους,

γ) οι εσωτερικοί ελεγκτές, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασής τους και έγκρισης από τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος.

Άρθρο 20
Σχεδιασμός του έργου
(άρθρο 15 του ν. 4795/2021)

Μετά την ανάθεση του έργου, αναπτύσσεται ο σχεδιασμός αυτού, ο οποίος αποτυπώνεται στο Σχέδιο Έργου και στο Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτού που εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της Μονάδας.

Άρθρο 21
Ενέργειες σε περίπτωση ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια του ελέγχου
(άρθρο 20 του ν. 4795/2021)

Κατά τη διενέργεια του έργου αν εντοπιστούν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας, αυτές γνωστοποιούνται, αμέσως, στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και στον επικεφαλής του φορέα, προκειμένου να αναληφθούν ενέργειες από τα αρμόδια όργανα που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις.

Στο Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου δεν ανατίθενται καθήκοντα διενέργειας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης και κάθε είδους προανακριτικής διαδικασίας, καθότι αυτό αντίκειται στο χαρακτήρα του ελεγκτικού-διαβιβαιωτικού και συμβουλευτικού του έργου και παραβιάζει την έννοια του ασυμβίβαστου των ιδιοτήτων. Παράλληλα λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην καταστραφούν ή αλλοιωθούν τα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 22
Γνωστοποίηση των Αποτελεσμάτων του έργου
(άρθρο 15 του ν. 4795/2021)

Τα αποτελέσματα του έργου γνωστοποιούνται μέσω Έκθεσης, η οποία υποβάλλεται, με έγγραφο του Προϊσταμένου της Μονάδας, στον επικεφαλής του φορέα και αποστέλλεται στον Προϊστάμενο της αρμόδιας οργανικής μονάδας στην οποία αφορά το διενεργούμενο έργο.

Οι Εκθέσεις κοινοποιούνται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο² και γνωστοποιούνται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας³. Οι Εκθέσεις μπορούν να γνωστοποιούνται, πέραν των προαναφερθέντων και σε άλλες υπηρεσίες, ή σε άλλους φορείς εκτός του φορέα μόνο ύστερα από έγκριση του επικεφαλής αυτού.

Άρθρο 23
Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου
(άρθρο 15 του ν. 4795/2021)

1. Η Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλεται από τους εσωτερικούς ελεγκτές που τον διενήργησαν, στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας. Σε

περίπτωση που εντοπίστηκε απάτη, στην έκθεση γίνεται απλή μνεία, χωρίς να αποκαλυφθούν τα στοιχεία της σχετικής έρευνας.

2. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας κατά την κρίση του, μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση της Προσωρινής Έκθεσης (για την οποία ενδέχεται να απαιτείται και συμπληρωματική ελεγκτική εργασία) και την επανυποβολή της. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του αρμόδιου εσωτερικού ελεγκτή και του Προϊσταμένου της Μονάδας, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 4 του αρ. 25 του Υ.Κ., ή ειδικότερες διατάξεις που τυχόν διέπουν τον φορέα για το συγκεκριμένο ζήτημα.

3. Στη συνέχεια, η Προσωρινή Έκθεση αποστέλλεται στον/στους Προϊστάμενο/μένους των οργανικών μονάδων, στην/στις οποία/οποίες αφορά ο έλεγχος, προκειμένου να διατυπώσουν εγγράφως την αποδοχή των προτάσεων που εμπεριέχονται σε αυτήν, καθώς και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους ή να αιτιολογήσουν την τυχόν εν μέρει ή εν όλω μη αποδοχή αυτών.

Άρθρο 24
Οριστικοποίηση του ελέγχου
(άρθρο 15 του ν. 4795/2021)

1. Η αποδοχή των προτάσεων των Προσωρινών Εκθέσεων γνωστοποιείται εγγράφως στη Μονάδα και ακολούθως οι εσωτερικοί ελεγκτές που διενήργησαν τον έλεγχο συντάσσουν την Οριστική Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου και την υποβάλλουν στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας.

Κατά το στάδιο της ως άνω οριστικοποίησης είναι δυνατό να προκύψουν διορθώσεις ή αλλαγές.

2. Σε περίπτωση που δεν γίνουν αποδεκτές οι προτάσεις, εν όλω ή εν μέρει, από τον/τους αρμόδιο/-δους, ενημερώνεται σχετικά ο Προϊστάμενος της Μονάδας, ο οποίος δύναται να ζητήσει να πραγματοποιηθεί συνάντηση, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας. Σε περίπτωση που δεν αιτιολογείται από τους ως άνω αρμοδίους η μη αποδοχή πρότασης για υλοποίηση βελτιωτικής ενέργειας, καταγράφονται στην Οριστική Έκθεση οι τυχόν κίνδυνοι που συνεχίζουν να υφίστανται λόγω της μη υλοποίησης αυτής και γίνεται ιδιαίτερη μνεία των εν λόγω κινδύνων στο έγγραφο του Προϊσταμένου της Μονάδας, με το οποίο υποβάλλεται η Έκθεση στον επικεφαλής του φορέα.

Άρθρο 25
Έκθεση συμβουλευτικού έργου
(άρθρο 9 του ν. 4795/2021)

Η έκθεση συμβουλευτικού έργου συντάσσεται και υποβάλλεται από τους εσωτερικούς ελεγκτές στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παρ. 1 του άρθρου 23 του παρόντος κανονισμού.

2 Σύμφωνα με το άρθρο 71 παρ. 3 του ν. 4820/2021

3 Σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν. 4622/2019 και του άρθρου 30 της υπ' αρ. οικ. 11699/2020 απόφασης Ε.Α.Δ. (Β 1991)

Άρθρο 26
Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Συμφωνηθεισών Ενεργειών (follow up) του Εσωτερικού Ελέγχου - Τελική Αναφορά (άρθρο 16 του ν. 4795/2021)

Κατά τη διαδικασία της παρακολούθησης (follow up) επιβεβαιώνεται η υλοποίηση και αξιολογείται ο αντίκτυπος κάθε συμφωνηθείσας ενέργειας εντός του τεθέντος από τον εσωτερικό ελεγκτή χρονοδιαγράμματος. Μετά την υλοποίηση όλων των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης, συντάσσεται Τελική Αναφορά, στην οποία, εκτός των άλλων, περιλαμβάνεται και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, με σκοπό τη διαπίστωση της εφαρμογής ή μη των προτάσεων, της ύπαρξης τυχόν υπολειμματικών μη ανεκτών, κινδύνων και της ανάδειξης της προστιθέμενης αξίας της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου. Η Τελική Αναφορά υποβάλλεται στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας.

Άρθρο 27
Ετήσια Έκθεση με Γνώμη (άρθρο 13 του ν. 4795/2021)

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας υποβάλλει έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους:

1. Στον Επικεφαλής του φορέα και στην Επιτροπή Ελέγχου:

α) Την Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και η οποία περιλαμβάνει, κατ'ελάχιστο,

β) την επιβεβαίωση της ανεξαρτησίας του έργου της Μονάδας,

γ) τη συμμόρφωση με τον παρόντα Κανονισμό και με τον Κώδικα Δεοντολογίας,

δ) θέματα σχετικά με τους σκοπούς, τη λειτουργία και τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Μονάδας, καθώς και άλλα θέματα που άπτονται του παρόντος Κανονισμού,

ε) την αξιολόγηση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σχέση με αυτό,

στ) τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, με έμφαση στα ευρήματα που είναι ενδεικτικά καταστάσεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του φορέα,

ζ) την πρόοδο υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών,

η) τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή των εσωτερικών ελέγχων/συμβουλευτικών έργων, καθώς και κατά την παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών και προτάσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών,

θ) τις απαιτήσεις σε πόρους για την υλοποίηση του έργου της Μονάδας.

2. Στον επικεφαλής του φορέα:

α) Γνώμη του Προϊσταμένου της Μονάδας η οποία συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση σχετικά με τη συνολική

επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα. Η Γνώμη συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται στον επικεφαλής του φορέα, βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μονάδας, λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη) και περιλαμβάνει:

α) τους σημαντικούς κινδύνους που απειλούν τη λειτουργία του φορέα, αναφερομένων, ιδιαίτερα, των κινδύνων απάτης, που αφορούν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τη διακυβέρνηση,

β) τον βαθμό ανταπόκρισης των Υπηρεσιών του φορέα στους κινδύνους, καθώς και θέματα που μπορεί να ανακύψουν από τη μη αποδοχή αυτών. Σε περίπτωση που στη Γνώμη διατυπώνονται αρνητικές απόψεις, πρέπει να αιτιολογούνται επαρκώς,

γ) την επάρκεια των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες.

Η Ετήσια Έκθεση της Μονάδας κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 28
Ηλεκτρονικές Εφαρμογές Υποστήριξης του Εσωτερικού Ελέγχου

Η Μονάδα κατά την άσκηση των καθηκόντων της, μπορεί να υποστηρίζεται από ηλεκτρονικές ελεγκτικές εφαρμογές και προγράμματα.

Άρθρο 29
Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων

Η Μονάδα τηρεί τα αρχεία των έργων, σε φυσική και σε ηλεκτρονική μορφή. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας ορίζει τον υπάλληλο, με τον αναπληρωτή του, που θα είναι αρμόδιοι για την τήρηση των αρχείων αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο οργανισμό του εκάστοτε φορέα.

Άρθρο 30
Τροποποίηση/επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας

Ο παρών Κανονισμός Λειτουργίας δύναται να αναθεωρείται μετά από πρόταση του Προϊσταμένου/-ης της Μονάδας.

Άρθρο 31
Ασυμβίβαστο και νομική προστασία

α) Τα καθήκοντα του προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο του Εσωτερικού Ελέγχου.

β) Προβλέπεται νομική προστασία για τους εσωτερικούς ελεγκτές καθώς δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν ενάγονται για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή για πράξεις ή παραλείψεις

που ενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 9 του ν. 4795/2021 (Α' 62) και το άρθρο 101 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Άρθρο 32 Ορισμοί

1. Διακυβέρνηση: είναι το σύστημα και ο τρόπος με τον οποίο ο Δήμος οργανώνεται, διοικείται και ελέγχεται, ώστε να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του, και συγχρόνως να ικανοποιούνται τα συμφέροντα των ενδιαφερόμενων μερών.

2. Κίνδυνος: είναι η πιθανότητα ή απειλή να επέλθει ζημία, απώλεια ή γενικά, κάποιο γεγονός που μπορεί να έχει αρνητική επίδραση στους στρατηγικούς στόχους του Δήμου, η οποία αξιολογείται με βάση την πιθανότητα εμφάνισής της και τη σοβαρότητα των επιπτώσεών της.

3. Εγγενής κίνδυνος: είναι ο κίνδυνος που ενυπάρχει πριν ληφθεί οποιοδήποτε μέτρο για τον περιορισμό του, όπως η απουσία οποιασδήποτε δικλίδας ελέγχου.

4. Υπολειμματικός κίνδυνος: είναι ο κίνδυνος που απομένει μετά την λήψη μέτρων από την διοίκηση, για την μείωση της πιθανότητας επέλευσης και των επιπτώσεων από την εκδήλωση ενός ανεπιθύμητου γεγονότος.

5. Διαχείριση κινδύνου: είναι η διαδικασία αναγνώρισης, αξιολόγησης, διαχείρισης και ελέγχου ενδεχόμενων αρνητικών γεγονότων ή καταστάσεων, η οποία πραγματοποιείται με σκοπό την παροχή επαρκούς διαβεβαίωσης, σχετικά με την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Δήμου.

6. Δικλίδα ελέγχου/ασφαλείας: είναι η κάθε δράση ή διαδικασία που αναλαμβάνει ο φορέας για την διαχείριση των κινδύνων και την αύξηση της πιθανότητας επίτευξης των καθορισμένων στόχων και σκοπών του Δήμου.

7. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου: είναι ένα σύνολο λειτουργιών και διαδικασιών (όπως, τρόπος οργάνωσης, πολιτικές, διαδικασίες), που έχουν υιοθετηθεί από τις Υπηρεσίες του Δήμου και αφορούν σε οποιαδήποτε πράξη αναλαμβάνεται από το Δήμαρχο ή από τους Υπεύθυνους της διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να αυξηθεί η πιθανότητα επίτευξης των προκαθορισμένων στρατηγικών στόχων του Δήμου και να μετριαστούν οι κίνδυνοι που εμποδίζουν την επίτευξή τους.

8. Λειτουργική Σχέση Αναφοράς: ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο, στο πλαίσιο των καθηκόντων του, τελεί σε Λειτουργική Σχέση Αναφοράς με το Δήμαρχο, η οποία συνίσταται στην υποχρέωσή του να επικοινωνεί και να συνεργάζεται άμεσα μαζί του, καθώς και να παρακολουθεί και να συμμετέχει σε συνεδριάσεις που αφορούν σε θέματα διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και διακυβέρνησης, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις, που λαμβάνουν χώρα σε αυτήν, ώστε να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

9. Γνώμη Ετήσιας Έκθεσης του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου: είναι η υποχρέωση που έχει ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, στο πλαίσιο της Λειτουργικής Σχέσης Αναφοράς του προς το Δήμαρχο, να διατυπώνει συμπεράσματα για τα θέματα διακυβέρ-

νησης, διαχείρισης κινδύνου, δικλίδες ελέγχου και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του Δήμου, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων του Τμήματος. Η Γνώμη που παρέχεται μπορεί να χαρακτηρίζεται ως θετική, αρνητική ή με επιφύλαξη.

10. Κώδικας δεοντολογίας: είναι οι αρχές τις οποίες οφείλουν να εφαρμόζουν οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ώστε να προάγονται οι επαγγελματικές, οι ηθικές αξίες και τα πρότυπα.

11. Προσθήκη αξίας: είναι η αξία που παράγεται μέσω των υπηρεσιών διαβεβαίωσης και του συμβουλευτικού έργου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

12. Απάτη: κατά το Διεθνές Πλαίσιο για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και για τους σκοπούς, αποκλειστικά, του εσωτερικού ελέγχου: είναι οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων ή υπηρεσία/-σίες ή νομικά πρόσωπα ή φορείς, που χαρακτηρίζεται από δόλο, απόκρυψη ή κατάχρηση εμπιστοσύνης, με σκοπό την απόκτηση χρημάτων, περιουσιακών στοιχείων ή παροχής υπηρεσιών, την αποφυγή πληρωμής ή την άρνηση παροχής υπηρεσίας ή τη διασφάλιση ατομικού ή επιχειρηματικού πλεονεκτήματος. Οι προαναφερθείσες πράξεις ή παραλείψεις δεν στοιχειοθετούν, απαραίτητως, αδίκημα ή πειθαρχικό παράπτωμα κατά την κείμενη νομοθεσία και δεν εξαρτώνται από την απειλή χρήσης βίας ή φυσικής δύναμης. Οποιαδήποτε αναφορά περί απάτης σε Εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου, νοείται με την παρούσα έννοια.

13. Συμφωνηθείσα ενέργεια: είναι η ενέργεια στην οποία συμφωνεί να προβεί η αρμόδια Υπηρεσία, με σκοπό να αποτραπεί ή να μετριαστεί ή να διορθωθεί ή να αρθεί ο κίνδυνος εμφάνισης μη συμμόρφωσης ή ο κίνδυνος μη επίτευξης των στόχων του Δήμου.

Άρθρο 33

Ελεγχόμενες Οργανικές Μονάδες, Μονομελή και Συλλογικά Όργανα

Η Μονάδα ασκεί τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου σε όλες τις δομές του Δήμου συμπεριλαμβανομένων των εποπτευόμενων από το Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου νομικών προσώπων, εφόσον τα τελευταία δεν συστήσουν αντίστοιχη Μονάδα και εφόσον η Μονάδα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου διαθέτει επαρκείς πόρους.

Προσάρτημα - Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών

Ι. Σκοπός

Ο Κώδικας Δεοντολογίας (Code of Ethics) παραθέτει τις αρχές και τις προσδοκίες που διέπουν τη συμπεριφορά των ατόμων και των οντοτήτων που παρέχουν τις υπηρεσίες του Εσωτερικού Ελέγχου. Περιγράφει τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη διενέργεια του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και την προσδοκώμενη συμπεριφορά τους.

Ο σκοπός του Κώδικα Δεοντολογίας είναι να προάγει μία ηθική κουλτούρα στο επάγγελμα του Εσωτερικού Ελέγχου.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος ορίζεται ως:

Μία ανεξάρτητη και αντικειμενική, διαβεβαιωτική ελεγκτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός

οργανισμού. Βοηθάει στην επίτευξη των σκοπών του οργανισμού, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση για να αξιολογήσει και να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και της εταιρικής διακυβέρνησης.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας είναι αναγκαίος για το επάγγελμα του εσωτερικού ελέγχου, καθώς εδραιώνει την εμπιστοσύνη ως προς την αντικειμενικότητα σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου. Ο Κώδικας Δεοντολογίας, όπως ορίζεται από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών, κυμαίνεται παράλληλα με τον ορισμό του Εσωτερικού Ελέγχου και προσθέτει δύο ακόμα θεμελιώδη συστατικά στοιχεία:

1. Τις Αρχές (Principles) που σχετίζονται με το επάγγελμα και την πρακτική του εσωτερικού ελέγχου.

2. Τους Κανόνες Συμπεριφοράς (Rules of Conduct), οι οποίοι περιγράφουν τους κανόνες που αφορούν στην αναμενόμενη συμπεριφορά που πρέπει να ακολουθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές. Αυτοί οι Κανόνες ενισχύουν την κατανόηση και μετατροπή των Αρχών σε πρακτική εφαρμογή και στοχεύουν στο να καθοδηγήσουν την ηθική συμπεριφορά των εσωτερικών ελεγκτών.

Ως «εσωτερικοί ελεγκτές» ορίζονται τα μέλη του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, οι κάτοχοι ή οι υποψήφιοι για την απόκτηση επαγγελματικών πιστοποιήσεων και όλοι όσοι παρέχουν τις υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με τον Ορισμό του Εσωτερικού Ελέγχου.

II. Κώδικας Δεοντολογίας (Code of Ethics)

Αρχές (Principles)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές αναμένεται να εφαρμόζουν, να υποδεικνύουν και να υποστηρίζουν τις παρακάτω Αρχές:

1. Ακεραιότητα (Integrity)

Η ακεραιότητα των εσωτερικών ελεγκτών εγκαθιδρύει την εμπιστοσύνη και με αυτόν τον τρόπο παρέχει τη βάση για να στηρίζονται στη δική τους κρίση.

2. Αντικειμενικότητα (Objectivity)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές επιδεικνύουν το υψηλότερο επίπεδο επαγγελματικής αντικειμενικότητας, όσον αφορά στη συλλογή πληροφοριών, στην αξιολόγησή τους και την κοινοποίησή τους, για την υπό εξέταση δραστηριότητα ή διαδικασία. Οι εσωτερικοί ελεγκτές προβαίνουν σε μία ισορροπημένη αξιολόγηση όλων των σχετικών περιπτώσεων και δεν επηρεάζονται αδικαιολόγητα από τα δικά τους συμφέροντα ή από άλλους, όταν διαμορφώνουν την άποψή τους.

3. Εχεμύθεια - Εμπιστευτικότητα (Confidentiality)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές σέβονται την αξία και την κυριότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν και δεν αποκαλύπτουν καμία πληροφορία χωρίς την κατάλληλη εξουσιοδότηση, εκτός εάν υφίσταται νομική ή επαγγελματική υποχρέωση.

4. Ικανότητα (Competency)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές εφαρμόζουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία που απαιτούνται κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου.

Κανόνες Συμπεριφοράς (Rules of Conduct)

1. Ακεραιότητα (Integrity)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές:

i. Θα εκτελούν τις υπηρεσίες τους με εντιμότητα, επιμέλεια και υπευθυνότητα.

ii. Θα παρακολουθούν τις εξελίξεις των Νόμων και κανονισμών και θα προβαίνουν σε κατάλληλες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από το Νόμο και από το επάγγελμα του Εσωτερικού Ελέγχου.

iii. Δε θα συμμετέχουν εις γνώσιν τους σε οποιαδήποτε παράνομη δραστηριότητα ή σε ανέντιμες ή αναξιοπρεπείς πράξεις προς το επάγγελμα του Εσωτερικού Ελέγχου ή

προς τον οργανισμό.

iv. Θα σέβονται και θα συμβάλλουν στους ένομους και ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς του οργανισμού.

2. Αντικειμενικότητα (Objectivity)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές:

i. Δε θα συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή θα συνάπτουν σχέση, η οποία ενδέχεται να βλάψει ή να θεωρηθεί πως μπορεί να βλάψει την αμερόληπτη αξιολόγησή τους. Συμπεριλαμβάνονται εκείνες οι δραστηριότητες ή σχέσεις, οι οποίες ενδέχεται να έρθουν σε αντιπαράθεση με τα συμφέροντα του οργανισμού.

ii. Δε θα αποδεχθούν οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή να θεωρηθεί πως θα βλάψει την επαγγελματική τους κρίση.

iii. Θα γνωστοποιούν όλα τα ουσιώδη γεγονότα και πληροφορίες, τα οποία γνωρίζουν πως εάν δε γνωστοποιηθούν, ενδέχεται να στρεβλώσουν την έκθεση αναφοράς των δραστηριοτήτων υπό εξέταση.

3. Εχεμύθεια - Εμπιστευτικότητα (Confidentiality)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές

i. Θα είναι συνετοί ως προς τη χρήση και την προστασία των πληροφοριών που αποκτώνται κατά τη διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων τους.

ii. Δε θα χρησιμοποιούν πληροφορίες για προσωπικό τους όφελος ή με κανέναν τρόπο, ο οποίος θα ήταν αντίθετος με τη νομοθεσία ή θα θεωρείτο επιβλαβής ως προς τους ένομους και ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς του οργανισμού.

4. Ικανότητα (Competency)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές

i. Θα αναλάβουν μόνο τις υπηρεσίες εκείνες, για τις οποίες διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία.

ii. Θα εκτελούν τις υπηρεσίες του Εσωτερικού Ελέγχου σε συμμόρφωση και σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

iii. Θα επιδιώκουν συνεχώς τη βελτίωση των ικανότητων τους καθώς και την αποτελεσματικότητα και ποιότητα των υπηρεσιών τους.

III. Δέσμευση των Εσωτερικών Ελεγκτών έναντι των ελεγχόμενων και έναντι του Δήμου.

1. Ανεξαρτησία

Ο Εσωτερικός Έλεγχος πρέπει να είναι ανεξάρτητος από τη Διοίκηση και δεν πρέπει να έχει οποιαδήποτε διοικητική ή διαχειριστική ευθύνη στις δραστηριότητες ή τους τομείς που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου.

Η ανεξαρτησία από την ελεγχόμενη μονάδα και άλλες εξωτερικές ομάδες συμφερόντων είναι απαραίτητη για τους ελεγκτές. Αυτό συνεπάγεται ότι οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να συμπεριφέρονται με τρόπο που δεν μειώνει για κανέναν λόγο την ανεξαρτησία τους.

Σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το ελεγκτικό έργο, η ανεξαρτησία των Εσωτερικών ελεγκτών δεν πρέπει να επηρεάζεται από προσωπικά ή εξωτερικά συμφέροντα.

2. Σύγκρουση Συμφερόντων

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε σύγκρουση των προσωπικών τους συμφερόντων με τα καθήκοντά τους στο Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου. Το προσωπικό συμφέρον περιλαμβάνει τυχόν πλεονεκτήματα για τους ίδιους, τις οικογένειές τους, άλλους συγγενείς ή φίλους ή σχετιζόμενες υπηρεσίες. Ιδιαίτερα, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον:

- Η ικανοποίηση του προσωπικού συμφέροντος συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης.

- Είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους.

- Έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους.

3. Δέουσα Επαγγελματική Επιμέλεια

Η απόκτηση της κατάλληλης εκπαίδευσης, εμπειρίας, πιστοποιήσεων και επαγγελματικής κατάρτισης, βοηθά τους Εσωτερικούς Ελεγκτές να αναπτύξουν το επίπεδο των δεξιοτήτων τους και της εξειδίκευσης που απαιτείται για να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους με τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια.

Η εφαρμογή της δέουσας επαγγελματικής επιμέλειας προϋποθέτει:

- Την κατανόηση των σκοπών και του εύρους του έργου, καθώς και των ικανοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση των ελεγκτικών ή συμβουλευτικών εργασιών,

- να λαμβάνουν υπόψη την πολυπλοκότητα του έργου και να προβαίνουν σε εξετάσεις και επαληθεύσεις όπως θα έπραττε ένας συνετός Εσωτερικός Ελεγκτής,

- τη συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας.

Η δέουσα επαγγελματική επιμέλεια δεν υποδηλώνει το αλάθητο. Κατά συνέπεια, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές αναμένεται να δώσουν εύλογη διαβεβαίωση για την ύπαρξη λαθών ή σφαλμάτων, παρατυπιών και ελλείψεων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ι.Π. Μεσολογγίου, 4 Απριλίου 2024

Ο Δήμαρχος

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

